

Vastgesteld door CROS-plenair	Vastgesteld op 11-04-2014	Auteur CROS-secretariaat	Versie 1.0	Status Definitief
----------------------------------	------------------------------	-----------------------------	---------------	----------------------

Jaarverslag 2013

Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol

Verbindt Schiphol en de regio

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
1. OVER DE CROS	4
1.1 De Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol (CROS).....	4
1.2 De Commissie	4
1.3 De betrokken gemeenten per cluster.....	4
1.4 Organisatie.....	5
1.5 Werkgroepen.....	5
1.6 Agendacommissie	5
1.7 Werkgroep Gebruiksprognose.....	5
1.8 De SOCROS en haar raad van toezicht.....	6
2. ACTIVITEITEN IN 2013	7
2.1 Inleiding	7
2.2 Adviezen hinderbeperkende maatregelen	7
2.3 Overige activiteiten hinderbeperkende maatregelen	7
2.4 Bijzondere werkgroepen.....	8
2.6 Faciliteren van ontmoeting en overleg.....	10
2.7 Communicatie.....	15
3. OMGEVINGSRAAD SCHIPHOL (ORS)	16
3.1 Aanleiding Omgevingsraad	16
3.2 Ontwikkelingen in 2013.....	16
4. FINANCIËEL OVERZICHT	17
4.1 Jaarrekening 2013	17
4.2 Baten 2013.....	17
4.3 Lasten 2013	17
Bijlage	18

Voorwoord

In 2013 zijn belangrijke mijlpalen bereikt voor Schiphol en zijn omgeving. Allereerst heeft de Alderstafel een akkoord bereikt over een nieuw normen- en handhavingstelsel.

Daarnaast heeft de eerste vierjaarlijkse evaluatie plaatsgevonden van de Aldersafspraken uit 2008. Voor de CROS was met name de evaluatie van de hinderbeperkende maatregelen van belang. Over deze maatregelen heeft de CROS meerdere adviezen uitgebracht in de afgelopen vier jaar. Ruim tweederde van de hinderbeperkende maatregelen is inmiddels uitgevoerd. Dit zal bij jaarlijks 510.000 vliegtuigbewegingen meer hinderreductie opleveren dan de afgesproken vijf procent.

De CROS heeft in 2013 weer verschillende interessante bijeenkomsten georganiseerd, variërend van toon en aard. Ik noem als voorbeelden een bijeenkomst met medewerkers van de Nationale Ombudsman over klachtenmanagement, een introductie-college over luchtkwaliteit, een werkbezoek aan de sector en een kennismakingsbezoek van de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, waarbij zij in gesprek is gegaan met de leden van CROS-plenair. De bijeenkomsten worden steeds goed bezocht, niet alleen door leden van de CROS maar ook door leden van de Vereniging Gezamenlijke Platforms (VGP).

2013 was ook het jaar waarin het lespakket Schiphol is gelanceerd op basisscholen in Aalsmeer en Amstelveen. Het lespakket Schiphol, opgesteld door Schiphol en de CROS, is een groot succes. Docenten en leerlingen waren enthousiast. In totaal hebben 99 scholen het lespakket al gebruikt.

Naast de gewone werkzaamheden krijgt de nieuw op te richten Omgevingsraad Schiphol (ORS) steeds meer vorm. In juni 2013 heeft de kwartiermaker een concept-advies voorgelegd aan alle partijen. De reacties hierop waren positief en bevatten op een aantal onderdelen aanvullende suggesties. De verwachting is dat in 2014 het definitieve advies over de Omgevingsraad Schiphol zal verschijnen.

Helaas was er in 2013 ook een verlies te betreuren van iemand die veelvuldig bij CROS-bijeenkomsten aanwezig was en die zich jarenlang heeft ingezet in werkgroepen. De heer (Gerard) Paap, lid van de VGP vanuit Castricum, heeft met al zijn kennis en ervaring veel in het overleg betekend.

Alles overziend is er in het tiende bestaansjaar van de CROS veel gebeurd. We gaan nu op weg naar wat waarschijnlijk het laatste jaar van de CROS zal worden. De inbreng van alle partijen is hierbij zoals altijd onontbeerlijk.

Daniëlle Meiboom
- *secretaris* -

1. OVER DE CROS

1.1 De Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol (CROS)

De Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol is een overlegorgaan van bewoners, regionale en lokale overheden en luchtvaartpartijen. De CROS is opgericht in februari 2003, tegelijk met de inwerkingtreding van de Wet Luchtvaart (zie bijlage 1).

1.2 De Commissie

De Commissie bestond in 2013 uit de volgende leden: de Luchthaven Schiphol (AAS), Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL), luchtvaartmaatschappijen (KLM, Transavia en Martinair), de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht, 26 gemeenten uit de hiervoor genoemde provincies en in de meeste gevallen per gemeente een bewonersvertegenwoordiger. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu was in 2013 als toehoorder aanwezig bij de plenaire vergaderingen van de CROS.

1.3 De betrokken gemeenten per cluster

Clusters

De plenaire CROS-vergadering is het besluitvormende orgaan van de CROS. Vanwege het grote aantal leden is het systeem van geclusterde vertegenwoordiging ingevoerd. Dit houdt in dat de 26 gemeenten van de CROS opgedeeld zijn in acht geografische clusters. Per cluster neemt één bestuurlijk vertegenwoordiger en één bewonersvertegenwoordiger zitting in de plenaire CROS-vergadering. De overige leden kunnen als toehoorder aanwezig zijn.

Clusterindeling

Noordmidden	Zaanstad, Oostzaan, Wormerland, Waterland;
Noordwest	Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Haarlem
Noordoost	Amsterdam;
Centrum	Haarlemmermeer
Oost	Amstelveen, Muiden, Ouder-Amstel, Weesp;
Zuid	Aalsmeer, Kaag en Braassem, Bodegraven-Reeuwijk, Nieuwkoop, Stichtse Vecht
Zuidoost	Uithoorn, Hilversum;
Zuidwest	Lisse, Leiden, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Noordwijk*, Hillegom.

*tot 1 april 2013

Nieuwe leden

In 2013 hebben zich geen nieuwe gemeenten als lid van de CROS aangemeld.

Beëindiging lidmaatschap

De gemeente Noordwijk heeft besloten per 1 april 2013 haar lidmaatschap van de CROS te beëindigen.

De gemeente Hillegom heeft besloten per 1 januari 2014 haar lidmaatschap van de CROS te beëindigen.

1.4 Organisatie

De CROS staat onder leiding van een onafhankelijk voorzitter en secretaris. De voorzitter leidt de plenaire CROS-vergaderingen, stuurt op onderlinge samenwerking en draagvlak en ziet erop toe dat afspraken worden uitgevoerd. De secretaris vormt het eerste aanspreekpunt voor de leden en leidt het CROS-secretariaat.

Het secretariaat van de CROS ondersteunt de leden van de CROS. Het onderneemt initiatieven binnen het kader van de door de wetgever en de plenaire CROS-vergadering aangegeven taakstelling (werkplan). Het bereidt de besluitvorming voor en bewaakt de voortgang van de afspraken uit de plenaire CROS-vergadering. Het secretariaat bestaat naast de secretaris verder uit een vaste bezetting van een office manager/communicatiemedewerker, een projectsecretaris en een procesregisseur pilots (zie bijlage III).

In aanloop naar de op te richten Omgevingsraad Schiphol wordt waar mogelijk de samenwerking gezocht met het secretariaat van de Alderstafel, de Aldersregie. Zo worden vragen aan de Aldersregie over hinderbeperking behandeld door het secretariaat van de CROS.

1.5 Werkgroepen

De werkgroepen verrichten voornamelijk voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden ten behoeve van bespreking en besluitvorming in de plenaire CROS-vergaderingen. Het uitgangspunt van elke werkgroep is dat deze bestaat uit vertegenwoordigers van de verschillende geledingen binnen de CROS. De CROS kende in 2013 twee vaste werkgroepen, te weten de Agendacommissie (zie punt 1.6) en de werkgroep Gebruiksprognose (zie punt 1.7).

Daarnaast namen het secretariaat en leden van de CROS in 2013 deel aan, of faciliteerden, de bijeenkomsten van de volgende werkgroepen:

- Werkgroep Uitvoering convenant hinderbeperkende maatregelen middellange termijn
- Focusgroep optimalisatie parallel starten
- Subwerkgroep NOMOS
- Werkgroep Hinderbelevingsonderzoek
- Delegatieoverleg Alderstafel
- Werkgroep Vierjaarlijkse Evaluatie.

De activiteiten van de zes genoemde werkgroepen worden besproken in paragraaf 2.4 van dit jaarverslag.

1.6 Agendacommissie

Ter voorbereiding van de plenaire vergadering bepaalt de Agendacommissie de agenda van de aanstaande plenaire CROS-vergadering. In de Agendacommissie nemen vertegenwoordigers van alle geledingen (bewoners, sector, gemeentelijke overheid, provinciale overheid) deel. De agenda voor plenaire vergaderingen wordt meestal per e-mail afgestemd.

1.7 Werkgroep Gebruiksprognose

De werkgroep Gebruiksprognose begeleidt de totstandkoming van de jaarlijkse Gebruiksprognose. De Gebruiksprognose wordt opgesteld in het kader van (de informatievoorziening rond) het experiment met het nieuwe normen- en

handhavingstelsel. In de werkgroep zijn vertegenwoordigd: de luchtvaartsector (Schiphol, KLM en LNVL), ambtelijk vertegenwoordigers van de Bestuurlijke Regie Schiphol, bewoners (CROS en VGP) en het ministerie van Infrastructuur en Milieu. De procesregisseur pilots van de CROS zit de werkgroep voor.

1.8 De SOCROS en haar raad van toezicht

Voor het faciliteren van de CROS vanuit een onafhankelijk secretariaat is de Stichting Ondersteuning Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol (SOCROS) opgericht. Het stichtingsbestuur wordt gevormd door de voorzitter en secretaris van de Commissie. Daarnaast heeft de stichting een raad van toezicht. De raad van toezicht heeft tot taak toezicht te houden op de organisatorische en financiële gang van zaken in de SOCROS. De raad van toezicht rapporteert haar bevindingen aan het stichtingsbestuur en aan de plenaire CROS-vergadering. De rol en taak van de raad van toezicht zijn omschreven in de statuten van de SOCROS. Statutair is bepaald dat de raad minstens 2 keer per jaar in een gezamenlijke vergadering met het stichtingsbestuur bijeen komt. In 2013 zijn de raad van toezicht en het stichtingsbestuur 4 keer bijeen gekomen. De raad krijgt tevens een afschrift van alle stukken voor de plenaire CROS-vergaderingen.

2. ACTIVITEITEN IN 2013

2.1 Inleiding

De CROS heeft in 2013 uitvoering gegeven aan een aantal terugkerende activiteiten, zoals het uitbrengen van adviezen, het faciliteren van overleg en het zorgen voor communicatie en kennisoverdracht. In dit hoofdstuk worden deze activiteiten verder toegelicht.

2.2 Adviezen hinderbeperkende maatregelen

In 2013 heeft de plenaire vergadering één advies uitgebracht, te weten over de Gebruiksprognose 2014.

Gebruiksprognose 2014

In het kader van het experiment met het nieuwe normen- en handhavingstelsel stelt de luchtvaartsector voorafgaand aan ieder gebruiksjaar een Gebruiksprognose op. De Gebruiksprognose beschrijft het verwachte gebruik van het baan- en routestelsel van Schiphol en toetst of het verwachte vliegverkeer kan worden afgehandeld binnen de criteria voor gelijkwaardigheid.

Bestuurders en bewonersvertegenwoordigers uit de CROS adviseren de staatssecretaris jaarlijks over de vraag of "de informatievoorziening toereikend, transparant en inzichtelijk is ten aanzien van de verwachte lokale geluidbelasting voor het komend jaar en de vooruitblik voor ontwikkelingen in de komende jaren en of in voldoende mate is aangetoond dat het verkeer in het komende gebruiksjaar binnen de criteria voor gelijkwaardigheid en de regels kan worden afgehandeld".

De werkgroep Gebruiksprognose begeleidt de totstandkoming van de Gebruiksprognose. Naast de luchtvaartsector en het ministerie van Infrastructuur en Milieu neemt een afvaardiging van bestuurders en bewonersvertegenwoordigers (via de CROS en via de Vereniging Gezamenlijke Platforms, VGP) deel aan de werkgroep. Tijdens de plenaire vergadering van de CROS op 20 september 2013 heeft Schiphol de Gebruiksprognose 2014 gepresenteerd aan alle CROS-leden en leden van de VGP. De plenaire vergadering heeft daarop ingestemd met het conceptadvies over de Gebruiksprognose aan staatssecretaris Mansveld dat reeds was voorbereid door de werkgroep Gebruiksprognose. Conform afspraak heeft de werkgroep Gebruiksprognose na de plenaire vergadering inhoudelijke suggesties voor de Gebruiksprognose 2014 toegevoegd aan het advies aan de staatssecretaris, hetgeen op 3 oktober 2013 aan de staatssecretaris is verstuurd.

2.3 Overige activiteiten hinderbeperkende maatregelen

In 2010 is besloten om de samenwerking met Schiphol aan te gaan in het project 'Environmental Simulator'. Eén van de uitwerkingen van dit project betreft het lespakket Schiphol voor groepen 7 en 8 van basisscholen.

Het lespakket bestaat uit een ontdekboek en drie leerlingenkaarten met opdrachten. In aanvulling op het lespakket is er door Schiphol een speciale website ingericht, www.schipholjunior.nl, met aanvullende informatie, extra opdrachten en leuke spelletjes.

In 2013 heeft de CROS de 1^e druk van het lespakket verzorgd en een groot aantal scholen in het 48Lden-gebied geattendeerd op het lespakket. Het lespakket is beschikbaar voor scholen uit heel Nederland, maar wordt alleen in de omgeving van Schiphol actief aangeboden.

De heer Nijhuis van de Schiphol Group heeft, samen met wethouder Groot en de secretaris van de CROS, mevrouw Meiboom, de eerste lespakketten persoonlijk aan leerlingen van de Michiel de Ruyterschool in Amstelveen aangeboden. In Aalsmeer is het lespakket door Schiphol samen met wethouder Rolleman aangeboden aan leerlingen van de OBS Samen Eén. In totaal hebben 99 scholen zich aangemeld voor het lespakket over Schiphol. De eerste druk bestond uit 5.000 exemplaren die inmiddels allemaal verstuurd zijn. Uit reacties van docenten en leerlingen blijkt dat het lespakket goed wordt ontvangen.

2.4 Bijzondere werkgroepen

Naaste de vaste en tijdelijke werkgroep van de CROS, neemt de CROS ook deel aan, of faciliteert de CROS, enkele werkgroepen in het kader van hinderbeperkende maatregelen.

Alders-Werkgroep Uitvoering Hinderbeperving

De procesregisseur pilots functioneert als secretaris van de werkgroep *Uitvoering hinderbeperving* van de Alderstafel. De werkgroep *Uitvoering hinderbeperving* concentreert zich op (het monitoren van) de uitvoering van de hinderbeperkende maatregelen die zijn afgesproken in het Convenant 'Hinderbeperving en ontwikkeling Schiphol middellange termijn' van 1 oktober 2008.

Aanvullend worden zaken uit de actualiteit geagendeerd voor deze werkgroep, waarbij soms notities worden voorbereid voor de CROS of het delegatieoverleg van de Alderstafel.

Tot slot is de werkgroep verantwoordelijk voor de behandeling van de voorstellen voor nieuwe hinderbeperving die leden van de CROS jaarlijks bij het secretariaat kunnen indienen. Na behandeling in de werkgroep worden de voorstellen, voorzien van een advies, doorgezonden naar het delegatieoverleg en de Alderstafel.

In 2013 heeft cluster Zuidwest 4 voorstellen voor nieuwe hinderbeperving ingediend. De voorstellen waren met name gericht op het verder optimaliseren van het naderend verkeer vanuit het zuiden op de Kaagbaan en op de Zwanenburgbaan. Cluster Zuid heeft het verzoek ingediend om het microklimaat Leimuideren te herprioriteren. De voorstellen zijn door LVNL, To70 en het CROS-secretariaat verder uitgewerkt en onderzocht en vervolgens in juni en juli 2013 behandeld in de werkgroep *Uitvoering hinderbeperving*. Vervolgens zijn de voorstellen, voorzien van een advies van de werkgroep, aan de Alderstafel doorgestuurd. De Alderstafel heeft het verzoek van cluster Zuid op 17 september 2013 goedgekeurd. Aan twee voorstellen van cluster Zuidwest is tegemoet gekomen, een derde verzoek kon niet worden ingewilligd wegens het ontbreken van draagvlak en op een vierde verzoek heeft de Alderstafel cluster Zuidwest geadviseerd om betrokken te blijven bij de dialoog over toekomstige ontwikkelingen.

In de werkgroep zijn vertegenwoordigd: de luchtvaartsector (Schiphol, KLM en LVNL/KDC), de BRS (gemeente Amsterdam, provincie Zuid-Holland, gemeente Haarlemmermeer en Milieudienst IJmond), bewoners (CROS en VGP) en het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Schiphol zit de werkgroep voor.

Focusgroep optimalisatie parallel starten

In de focusgroep parallel starten zijn dorps- en wijkraden vertegenwoordigd die betrokken zijn bij de optimalisatie van de vertrekroutes richting het noorden en oosten van de Zwanenburgbaan. Verder nemen ook vertegenwoordigers van de lokale en rijksoverheid en vertegenwoordigers van de sector deel aan de focusgroep. In 2013 zijn de leden van de focusgroep door de voorzitter van de *Stuurgroep parallel starten* per brief geïnformeerd over de stand van zaken van het onderzoek naar een vast draaipunt voor de uitvliegroutes van de Zwanenburgbaan (36C).

Subwerkgroep NOMOS

Medio 2009 heeft Schiphol aan het CROS-secretariaat gevraagd om een subwerkgroep samen te stellen met vertegenwoordigers van bewoners, milieudiensten, Schiphol, LVNL, provincies en het ministerie om uitwerking te geven aan de Aldersafspraken betreffende NOMOS zoals die zijn vastgelegd in het *Convenant hinderbeperking en ontwikkeling Schiphol voor de middellange termijn*. De subwerkgroep adviseert Schiphol en de Alderswerkgroep Uitvoering hinderbeperkende maatregelen over de uitvoering van de NOMOS-afspraken. Schiphol en de werkgroep Uitvoering hinderbeperkende maatregelen zijn verantwoordelijk voor de implementatie van deze afspraken, gemaakt aan de Alderstafel.

In 2013 heeft de subwerkgroep NOMOS Schiphol geadviseerd over de implementatie van de door de subwerkgroep aangedragen aanpassingen voor de nieuwe website van NOMOS-online. Daarnaast is er gewerkt aan het opstellen van factsheet over geluid meten. Op aanraden van de subwerkgroep is afgesproken dat de CROS jaarlijks wordt geïnformeerd over de plaatsing van nieuwe meetposten.

Werkgroep Hinderbelevingsonderzoek

Op 1 december 2011 heeft de plenaire vergadering de uitvoering van een hinderbelevingsonderzoek bevolen. Het onderzoek is in verschillende onderzoeksfasen uitgevoerd door onderzoeksbureau Team Vier en de universiteit Utrecht, onder begeleiding van de werkgroep *Hinderbelevingsonderzoek*. De werkgroep bestond uit twee vertegenwoordigers van iedere CROS-geleding en werd voorgezeten door de procesregisseur pilots. Het onderzoek is in 2013 afgesloten met een notitie aan de plenaire vergadering. De werkgroepleden hechtten eraan te melden dat de tweejarige samenwerking in de werkgroep veel inzicht heeft verschaft in elkaars denkbeelden en handelwijzen. Mogelijk wordt het hinderbelevingsonderzoek over enkele jaren herhaald.

Delegatieoverleg Alderstafel

In het delegatieoverleg worden de vergadering van de Alderstafel voorbereid. Alle leden van de Alderstafel zijn vertegenwoordigd in het delegatieoverleg. De secretaris en/of de procesregisseur pilots nemen deel namens het secretariaat van de CROS.

Werkgroep Vierjaarlijkse Evaluatie

In het Aldersadvies van 2008 is opgenomen dat de bijbehorende convenanten iedere vier jaar geëvalueerd dienen te worden. De werkgroep *Vierjaarlijkse Evaluatie* heeft de vierjaarlijkse evaluatie uitgevoerd voor de convenanten Hinderbeperking en Omgevingskwaliteit. In de werkgroep waren alle geledingen van de Alderstafel vertegenwoordigd. De procesregisseur pilots zat de werkgroep voor. De evaluaties zijn via het delegatieoverleg naar de Alderstafel gegaan. De Alderstafel heeft de stukken meegestuurd met het advies over het nieuwe normen- en handhavingstelsel aan de staatssecretaris op 8 oktober 2013.

Over de hinderbeperkende maatregelen heeft de CROS meerdere positieve adviezen uitgebracht in de afgelopen 4 jaar, waaronder over het verlengen van de nachtprocedures, aanpassing van vliegroutes en stiller remmen (idle reverse thrust).

Ruim tweederde van de maatregelen is inmiddels uitgevoerd. In 2020 dient het pakket hinderbeperkende afspraken (inclusief de effecten van het nieuwe stelsel) op jaarbasis te hebben geresulteerd in 5% minder ernstig gehinderden in de 48 dB(A) Lden contour ten opzichte van 2008. Op basis van de inmiddels in 2012 gerealiseerde hinderbeperking is vastgesteld dat bij een volume van 510.000 vliegtuigbewegingen als gevolg van de uitvoering van deze maatregelen een hinderreductie van 10-12% mag worden verwacht.

2.6 Faciliteren van ontmoeting en overleg

De basis van de CROS is en blijft het bieden van een structureel platform voor overleg en ontmoeting tussen de sectorpartijen en de omgeving van Schiphol (bestuurders en bewonersvertegenwoordigers). De CROS kende in 2013 de volgende overleggen met bijbehorende voorbereidende activiteiten:

1. De plenaire vergadering van de CROS

De plenaire vergadering is het besluitvormende orgaan van de CROS. Hierin worden de adviezen definitief vastgesteld en vindt besluitvorming plaats (onder andere over reguliere zaken zoals de begroting en de financiële jaarrekening) en wordt informatie gedeeld. In 2013 hebben er vier plenaire bijeenkomsten plaatsgevonden.

2. Speciale (CROS-)bijeenkomsten en kennisoverdracht

De agenda van de plenaire CROS-vergadering biedt niet altijd genoeg ruimte voor verdieping in een specifiek onderwerp. Het secretariaat organiseert daarom in samenspraak met de leden aparte bijeenkomsten over specifieke thema's. Het doel van deze themabijeenkomsten is het uitwisselen van informatie en standpunten. In 2013 zijn de volgende speciale bijeenkomsten georganiseerd:

- **15 februari 2013 Themabijeenkomst klachtenmanagement**
Door het Bewoners Aanspreekpunt Schiphol (Bas) en vertegenwoordigers van de Nationale Ombudsman werden presentaties gegeven voor CROS-bewonersvertegenwoordigers en leden van de VGP.
- **17 april 2013 Informatiebijeenkomst website Bas**
Medewerkers van Bas hebben de mogelijkheden van de Bas-website toegelicht voor CROS-bewonersvertegenwoordigers en leden van de VGP.
- **25 april 2013 Informatiebijeenkomst luchtkwaliteit en Schiphol**
Sprekers van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, de Gemeentelijke Geneeskundige Dienst Amsterdam en Amsterdam Airport Schiphol belichtten diverse facetten van het thema

luchtkwaliteit in relatie tot Schiphol voor CROS-bewonersvertegenwoordigers en leden van de VGP. Naar aanleiding van de bijeenkomst is er een factsheet opgesteld over luchtkwaliteit en Schiphol. Deze factsheet is te downloaden via de website van de CROS.

- Op **17 oktober 2013** vond een **informatiebijeenkomst** voor bewoners plaats over het (advies over het) nieuwe geluidsstelsel voor Schiphol. Tijdens deze bijeenkomst in het Fox theater te Hoofddorp, die zeer goed werd bezocht door omwonenden uit de hele omgeving van Schiphol, heeft de heer Alders de werking van het nieuwe normen- en handhavingstelsel uitgelegd. Ook een groot aantal CROS-vertegenwoordigers was hierbij aanwezig.

3. Bewonersoverleg

Ter voorbereiding op de plenaire CROS-vergaderingen stemmen de clustervertegenwoordigers in het zogenaamde Bewonersvooroverleg (BVO) onderling af over de onderwerpen die op de agenda van de plenaire CROS-vergadering staan. Tevens wordt in dit overleg de inbreng van de CROS-bewonersvertegenwoordigers aan de Alderstafel (en de diverse werkgroepen) voorbereid. Het BVO wordt voorgezeten en voorbereid door de bewonersvertegenwoordigers zelf. Het CROS-secretariaat zorgt voor de locatie en faciliteiten.

In 2013 heeft er één keer een zogeheten BVO extra plaatsgevonden, dat wil zeggen bewonersoverleg van de clustervertegenwoordigers niet gekoppeld aan een plenaire CROS vergadering. Doel van deze extra bewonersoverleggen is: afstemming ten aanzien van speciale onderwerpen, zoals onderwerpen van de Alderstafel en/of de toekomstige Omgevingsraad Schiphol.

Daarnaast vindt er minimaal een keer per jaar een zogenaamd 'BVO groot' plaats waarvoor alle bewonersvertegenwoordigers van de CROS worden uitgenodigd. De onderwerpen daarvoor zijn divers. Vanuit het CROS-secretariaat wordt het overleg gefaciliteerd en wordt zo nodig voorzien in een onafhankelijke voorzitter. In 2013 is het BVO-groot drie keer bij elkaar gekomen naar aanleiding van de voortgang en afspraken aan de Alderstafel en de toekomstige Omgevingsraad Schiphol.

Tot slot participeren verschillende bewonersvertegenwoordigers van de CROS in werkgroepen van de Alderstafel. Conform afspraak zorgt de CROS ervoor dat zij daartoe in staat worden gesteld (onder andere door te zorgen voor een vergoeding voor het deelnemen aan de diverse overleggen).

In de voorbereiding op bijeenkomsten van de Alderstafel vindt vooroverleg plaats tussen de CROS-vertegenwoordigers en de VGP (Vereniging Gezamenlijke Platforms) in het zogenaamde BDO (Bewonersdelegatie-overleg). De CROS zorgt voor de faciliteiten. De invulling van het overleg gebeurt door de deelnemers zelf.

4. Clusteroverleg

Ter voorbereiding op de plenaire CROS-vergaderingen vindt er binnen de 8 clusters overleg plaats. Met uitzondering van 2 clusters (Centrum en Noordoost) bestaan de clusters allemaal uit verschillende gemeenten, waardoor onderlinge afstemming noodzakelijk is.

De clustervertegenwoordiger (zowel bestuurder als bewonersvertegenwoordiger) wordt geacht het overleg binnen zijn/haar cluster zodanig te organiseren dat hij/zij mede namens de andere gemeenten in het cluster kan spreken in de plenaire CROS-vergadering. Het overleg wordt door de bestuurders of bewonersvertegenwoordigers zelf georganiseerd en gefaciliteerd. Elk cluster organiseert deze afstemming op eigen wijze.

In sommige clusters stemmen bestuurders en bewonersvertegenwoordigers van de verschillende gemeenten in eenzelfde overleg hun inbreng af. In andere clusters is er ook een apart overleg tussen de bewonersvertegenwoordigers onderling. Er wordt gehecht aan het onderling overleg tussen bestuurders en hun bewonersvertegenwoordigers. Vanuit het secretariaat worden voor het zinvol voeren van een vooroverleg tijdig de vergaderstukken beschikbaar gesteld.

5. Overige bijeenkomsten

- Op **29 mei 2013** vond een **kennismakingsbijeenkomst** plaats met mevrouw Mansveld, **staatssecretaris van het ministerie van Infrastructuur en Milieu**, met delegaties van de CROS en de Alderstafel. Tijdens deze bijeenkomst gingen de aanwezigen in gesprek met de staatssecretaris over een viertal thema's. De staatssecretaris stelde deze kennismaking zeer op prijs.

staatssecretaris Mansveld in gesprek met de diverse geledingen

- Op **31 mei 2013** brachten CROS-bewonersvertegenwoordigers en leden van de VGP een **werkbezoek** aan sectorpartijen Schiphol, KLM en Luchtverkeersleiding Nederland. Tijdens dit werkbezoek is door Schiphol een rondrit over airside verzorgd met uitleg over de operatie van de luchthaven. Vervolgens is bij LVNL een uitgebreide uitleg gegeven over het werk van luchtverkeersleiders in relatie tot het stelsel van baanpreferenties. Tot slot is een bezoek gebracht aan het Operation Control Center (OCC) van KLM.

Deelnemers aan het werkbezoek

- **Opening Landartpark Buitenschot op 4 oktober**

Op 4 oktober vond de officiële opening van het Landartpark Buitenschot plaats, een park gelegen tussen de Polderbaan en Hoofddorp-Noord, waar vermindering van grondgeluid op een bijzondere manier gecombineerd is met recreatie en kunst. Het park werd geopend door Ad Rutten, Vice President & COO Schiphol Group. Ook leden van de CROS waren bij deze feestelijke opening aanwezig.

2.7 Communicatie

Crosnet.nl

Doel van de website is om bezoekers van de website te informeren over de activiteiten van de CROS en de ontwikkelingen in het kader van de hinderbeperkende maatregelen. Daarnaast geeft de website een overzicht van de leden van de CROS en biedt de website de mogelijkheid aan bezoekers om in contact te komen met de leden van de CROS. De website biedt ook de mogelijkheid om nieuwsberichten over de CROS of die betrekking hebben op de activiteiten van de CROS op de website te plaatsen.

De website trok in 2013 ongeveer 1.700 (unieke) bezoekers per maand. Het secretariaat streeft ernaar om de website wekelijks van nieuwsberichten te voorzien. Naast de nieuwsfunctie kunnen in het archief adviezen, presentaties, factsheets en rapportage worden ingezien.

Vragen/klachten

Het secretariaat van de CROS werkt nauw samen met het bewonersaanspreekpunt Schiphol (Bas) bij het beantwoorden van vragen en klachten.

Daarnaast maakt zij soms gebruik van de expertise van LVNL en/of Schiphol bij het beantwoorden van vragen van omwonenden.

Een enkele keer gaat een medewerker van het secretariaat op huisbezoek samen met de manager van Bas. De ervaring is dat persoonlijk contact door omwonenden positief wordt ervaren.

3. OMGEVINGSRAAD SCHIPHOL (ORS)

3.1 Aanleiding Omgevingsraad

Begin 2012 is er door de heren Alders en Verheijen een advies opgesteld aan de staatssecretaris van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Kern van het advies is dat de CROS en de Alderstafel moeten opgaan in een Omgevingsraad Schiphol, waarin zowel plaats is voor onderhandeling als ontmoeting. Op 16 maart 2012 heeft de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu de heer Alders aangesteld als kwartiermaker met de opdracht de Omgevingsraad Schiphol vorm te geven. Eind 2012 is door de kwartiermaker een agendavoorstel gedaan voor de Omgevingsraad.

3.2 Ontwikkelingen in 2013

Begin 2013 is met de delegaties intensief gesproken over het agendavoorstel en de nadere uitwerking van de Omgevingsraad Schiphol. In juni 2013 heeft dit geleid tot een conceptadvies. Naar aanleiding van dit advies is er een rondgang geweest langs de delegaties. De reacties op het advies zijn uiteindelijk verwerkt in de hoofdlijnennotitie van 30 december 2013. Op basis van deze notitie en de reacties daarop zal een eindadvies worden opgesteld dat in de eerste helft van 2014 aan de staatssecretaris zal worden verstuurd.

4. FINANCIËEL OVERZICHT

4.1 Jaarrekening 2013

De resultaten over 2012 zijn vastgelegd in de jaarrekening van de Stichting Ondersteuning Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol (SOCROS). In de tabel hieronder zijn kort de resultaten weergegeven.

Resultaat en begroting 2013

	Resultaat 2013 (€)	Begroting 2013 (€)
Baten		
Ministerie van Infrastructuur & Milieu	264.000	264.000
Provincies	179.500	179.500
Gemeenten	122.500	124.000
Luchtvaartsector	45.000	45.000
Rentebaten	4.896	-
Totale baten	615.896	612.500
Lasten		
Algemene kosten	25.955	23.000
Afschrijvingen	5.011	3.500
Personeelskosten	318.661	312.000
Huisvestingskosten	66.148	69.000
Kantoorkosten	17.310	23.000
Vergaderfaciliteiten	19.724	20.000
Vergoedingen	59.696	72.500
Variabele kosten (o.a. communicatie, kennisoverdracht, onderzoek, Omgevingsraad Schiphol)	72.410	71.500
Onvoorzien	-	18.000
Totale lasten	584.915	612.500
Saldo exploitatie	30.981	-

Het boekjaar 2013 is afgesloten met een batig saldo van € 30.981. De baten en lasten zijn gerealiseerd conform de begroting en geven een gezonde financiële situatie weer.

4.2 Baten 2013

Op 20 december 2012 is door de plenaire vergadering de begroting voor 2013 vastgesteld. Begin 2013 heeft gemeente Noordwijk haar lidmaatschap opgezegd. Hierdoor is de realisatie van de bijdrage van gemeente lager dan begroot.

4.3 Lasten 2013

De lasten zijn gerealiseerd conform de begroting. In de post variabele kosten zijn ook kosten gerealiseerd voor de Omgevingsraad Schiphol die bij het opmaken van de begroting niet konden worden geschat.

Bijlage I Wettelijke taak van de CROS

De taak en rol van de CROS zijn verankerd in artikel 8.35 van de Wet Luchtvaart uit 2003:

"De Commissie heeft tot taak om door overleg tussen betrokken partijen een gebruik van de luchthaven te bevorderen dat zoveel mogelijk recht doet aan de belangen van die betrokkenen"

In aanvulling hierop geeft de Regeling CROS van 7 maart 2005 van de Minister van Verkeer en Waterstaat aan dat de CROS tevens tot taak heeft:

- Erop toe te zien dat aan de belangen van de organen en organisaties die in de commissie zijn vertegenwoordigd, zo veel mogelijk recht wordt gedaan, met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde voorschriften;

In het bestuursreglement CROS van 2 december 2010 is voorts aangegeven dat de taken van de CROS betreffen:

- Teneinde het doel van de CROS te bereiken bevordert de Commissie waar mogelijk het maken van afspraken tussen de betrokkenen en geeft de commissie gevraagd en ongevraagd adviezen.

Tot slot heeft de CROS volgens artikel 8.23a in de Wet Luchtvaart de taak te adviseren over experimenten met hinderbeperkende maatregelen¹ en volgens het Aldersadvies (d.d. 1 oktober 2008) tevens over de jaarlijks vast te stellen Gebruiksprognose² van de sectorpartijen.

¹ Citaat uit artikel 8.23a Wet Luchtvaart: "Een ministeriële regeling (...) wordt niet eerder vastgelegd dan nadat het voorstel voor advies is voorgelegd aan de commissie regionaal overleg luchthaven Schiphol"

² Advisering over de Gebruiksprognose (operationeel plan) is gekoppeld aan het (experiment met) nieuwe normen- en handhavingstelsel.

Bijlage II Samenstelling CROS 2013

In 2013 bestond de CROS uit de volgende deelnemers:

Dagelijks bestuur

Dhr. J.G.M. Alders	Voorzitter
Mw. D.F.M. Meiboom	Secretaris

Provincies en gemeenten

Dhr. Tj.P.J. Talsma	Gedeputeerde provincie Noord-Holland
Mw. I. de Bondt	Gedeputeerde provincie Zuid-Holland
Dhr. R.E. de Vries	Gedeputeerde provincie Utrecht

Cluster Noord-Midden

Bestuurders

Dhr. R.J. Linnekamp	Wethouder gemeente Zaanstad
Dhr. R. Hendriks	Wethouder gemeente Wormerland
Dhr. P. Visser	Wethouder gemeente Oostzaan
Dhr. P. Kools	Wethouder gemeente Waterland

Bewonersvertegenwoordigers

Dhr. R. van der Pol	Gemeente Oostzaan
Dhr. D.J. van Blokland	Gemeente Wormerland
Dhr. M. Kat	Gemeente Zaanstad
Dhr. F.J. Huizer	Gemeente Waterland

Cluster Noordwest

Bestuurders

Dhr. H.B. Bruijn	Burgemeester gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude (tot en met 31 januari 2013)
Dhr. P.J. Heiliegiers	Burgemeester gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude (vanaf 1 februari 2013)
Dhr. R. van Doorn	Wethouder gemeente Haarlem (tot juli 2013)
Dhr. L. Mulder	Wethouder gemeente Haarlem (vanaf augustus 2013)

Bewonersvertegenwoordigers

Dhr. C.J.M. Van Kippersluis	Gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude
Dhr. C.P. Verwer	Gemeente Haarlem

Cluster Noordoost

Bestuurder

Dhr. E. van der Burg

Wethouder gemeente Amsterdam

Bewonersvertegenwoordiger

Mw. A.C.M. Wesseling-van der Kleij

Gemeente Amsterdam

Dhr. D.W. Looman

plv. bewonersvertegenwoordiger

Cluster Centrum

Bestuurder

Dhr. A. van Dijk

Wethouder gemeente Haarlemmermeer
(tot en met 30 augustus 2013)

Dhr. C. Loggen

Wethouder gemeente Haarlemmermeer
(vanaf 1 september 2013)

Bewonersvertegenwoordigers

Dhr. C.A. van Ojik

Gemeente Haarlemmermeer

Mw. F.J. Spikker-Hooning

plv. bewonersvertegenwoordiger
Haarlemmermeer

Cluster Oost

Bestuurders

Dhr. J.W. Groot

Wethouder gemeente Amstelveen

Mw. B. Veltkamp

Wethouder gemeente Ouder-Amstel

Dhr. J.J. van der Hoeven

Wethouder gemeente Weesp

Bewonersvertegenwoordigers

Dhr. J. van Baars

Gemeente Weesp

Cluster Zuid-West

Bestuurders

Dhr. B. Brekelmans

Wethouder gemeente Lisse
(tot en met 12 maart 2013)

Dhr. A.A.M. van Zelst

Wethouder gemeente Lisse
(vanaf 13 maart 2013)

Dhr. F. de Wit

Wethouder gemeente Leiden

Dhr. M. Vissers

Wethouder gemeente Noordwijkerhout

Dhr. J. Stuurman

Wethouder gemeente Teylingen

Dhr. J. Roeffen

Wethouder gemeente Oegstgeest

Dhr. M.W. Vroom

Wethouder gemeente Noordwijk
(tot 31 maart 2013)

Dhr. J. Broekhuis

Wethouder gemeente Hillegom

Bewonersvertegenwoordigers

Dhr. H.C. Ranselaar

Gemeente Leiden

Dhr. M. Poelmans

Gemeente Oegstgeest

Dhr. C.J. van Kuijen

Gemeente Teylingen

Dhr. J.M. Braakman
Dhr. H.J. van der Horst
Dhr. R. de Vos

Gemeente Noordwijkerhout
Gemeente Lisse
Gemeente Hillegom

Cluster Zuid

Bestuurders

Dhr. R. Rolleman
Dhr. J. Uit den Boogaard
Dhr. G.A.H. Elkhuisen
Dhr. P. Ploeg
Dhr. K. Oskam

Wethouder gemeente Aalsmeer
Wethouder gemeente Kaag en Braassem
Wethouder gemeente Nieuwkoop
Wethouder gemeente Stichtse Vecht
Wethouder gemeente Bodegraven Reeuwijk

Bewonersvertegenwoordigers

Dhr. F. Kögeler
Dhr. P. van Riet
Dhr. J.J. Ende
Dhr. S. Koopmans

Gemeente Kaag en Braassem
Gemeente Aalsmeer
Gemeente Nieuwkoop
Gemeente Stichtse Vecht

Cluster Zuid-Oost

Bestuurders

Dhr. J.A.J. Verheijen
Mw. L. Jooren - van der Boor

Wethouder gemeente Uithoorn
Wethouder gemeente Hilversum

Bewonersvertegenwoordigers

Dhr. M. Geudeke
Dhr. H. Buurma

Gemeente Uithoorn
Gemeente Hilversum

Luchtvaartsector

Dhr. D. van Vroonhoven

Amsterdam Airport Schiphol
(tot 1 december 2013)

Dhr. M. van der Meer

Amsterdam Airport Schiphol
(vanaf 1 december 2013)

Dhr. J. Daams
Dhr. H. Wrekenhorst
Dhr. M. Oort
Dhr. A. Limburg
Dhr. X. Bremer

Luchtverkeersleiding Nederland
Luchtverkeersleiding Nederland
KLM
Martinair
Transavia

Ministerie

Dhr. R. Huyser
Dhr. R. Klein Veldink

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Tafel van Alders

Dhr. J. Weggeman

Secretaris Tafel van Alders

Secretariaat en raad van toezicht in 2013

CROS-secretariaat

Mw. D.F.M. Meiboom
Dhr. S.P. Groenleer
Mw. L. Sinkeler
Mw. E. Zweedijk

Secretaris
Projectsecretaris
Procesregisseur Pilots
Office manager

Raad van toezicht SOCROS

Dhr. P.J.M. Regouin
Dhr. P. Wensveen
Mw. E.J. van Hoogdalem – Arkema
Dhr. Tj.P.J. Talsma
Dhr. T. Haverkamp

voorzitter, vertegenwoordiger bewoners
vertegenwoordiger sector
vertegenwoordiger gemeenten
vertegenwoordiger provincies
toehoorder Ministerie IenM

Bijlage III Specificatie ontvangen bijdragen

In het jaar 2013 is er in totaal € 611.000 ontvangen van de contribuanten. Dit bedrag is als volgt samengesteld:

	€
Ministerie van Infrastructuur en Milieu	264.000
Provincie Noord-Holland	112.500
Provincie Zuid-Holland	49.500
Provincie Utrecht	17.500
Gemeente Amsterdam	26.500
Gemeente Haarlemmermeer	11.000
Middelgrote gemeenten (Amstelveen, Haarlem, Hilversum, Leiden, Stichtse Vecht, Teylingen, Zaanstad)	52.500
Kleine gemeenten (Aalsmeer, Kaag en Braassem, Haarlemmerliede en Spaarwoude, Hillegom, Nieuwkoop, Lisse, Muiden, Noordwijk (1 kwartaal), Noordwijkerhout, Oegstgeest, Oostzaan, Ouder-Amstel, Uithoorn, Waterland, Weesp en Wormerland)	32.500
Schiphol Group	15.000
LVNL	15.000
KLM	9.000
Martinair	3.000
Transavia	3.000
Totaal	611.000